

SJABLOON VOOR ZIENSWIJZEN BIJ GR-BEGROTINGEN WEST-BRABANT

	Gemeenschappelijke regeling: GGD West-Brabant									
1	<p>Wat heeft GGD West-Brabant gedaan met de vorige zienswijze?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Blijvende aandacht voor flexibilisering</u> <ul style="list-style-type: none"> - Binnen het nieuwe basispakket Jeugdgezondheidszorg (JGZ) is een deel als plustaaak af te nemen. - Flexibilisering van producten dient ook in 2018 punt van aandacht te blijven. 2. <u>Nieuw basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg</u> <ul style="list-style-type: none"> - Aan nadere invulling is en wordt samen met gemeenten uitvoering gegeven. - Komende jaren zijn soort van overgangperiode. Duidelijkheid dient te komen over vraag of meer producten (gedeeltelijk) als plustaaak afgenomen kunnen worden. 3. <u>Indexering t.a.v. gemeentelijke bijdrage</u> <ul style="list-style-type: none"> - De GGD houdt zich voor 2018 aan de meegegeven richtlijnen rond indexering. 4. <u>Opbouw van reserves en voorzieningen</u> <ul style="list-style-type: none"> - De GGD heeft een deel van het positief resultaat 2015 terugbetaald. - Verdere opbouw alleen na akkoord raden en Algemeen bestuur. 5. <u>Risicoparagraaf</u> <p>In de tweede helft van 2016 heeft de GGD hier aandacht aan besteed. Binnen de P&C cyclus van de GGD is het inventariseren van risico's een continu proces.</p> 6. <u>Inzichtelijkheid besluitvormingsproces</u> <ul style="list-style-type: none"> - Relevante stukken en verslagen zijn terug te vinden op de website van de GGD. 									
2	<p>Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?</p> <p>De GGD heeft alle stukken tijdig ingediend: de kaderbrief 2018 (door de GGD 'Kadernota 2018' genaamd) is voor 1 februari 2017 naar raad en college gestuurd; de GGD Beleidsbegroting 2018 en de GGD: Jaarstukken 2016, inclusief jaarrekening zijn voor 15 april 2017 toegestuurd. Bij de Jaarstukken 2016 betreft het de voorlopige jaarrekening, aangezien de accountant nog de laatste hand aan zijn controle aan het leggen is. Op 4 mei is de goedkeurende accountantsverklaring inzake de jaarstukken 2016 ontvangen.</p>									
3	<p>Is voldaan aan de nieuwe BBV (m.i.v. begroting 2018)</p> <p>De Begroting dient te voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Dit betekent dat de voorgeschreven gegevens in de Begroting dienen te worden opgenomen, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Financiële kengetallen;</u> De kengetallen staan vermeld in hoofdstuk 8 Weerstandsvermogen. <ul style="list-style-type: none"> - Netto schuldquote is 20% (Begroting 2017: 19%) - Solvabiliteitsratio: 31% (Begroting 2017: 23%) - Structurele exploitatieruimte: 0% (Begroting 2017: 0%) - Weerstandsvermogen: 55% (Begroting 2017: 50%) • <u>De verwachte omvang van het Eigen Vermogen en het Vreemd Vermogen aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;</u> In de bijlagen bij de Begroting 2018 van de GGD is een paragraaf verbonden partijen voor gemeentelijke begroting opgenomen. <p>Begroting 2018 (x € 1.000)</p> <table style="margin-left: auto; margin-right: auto; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="border-bottom: 1px solid black;"></th> <th style="border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">01-01-2018</th> <th style="border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">31-12-2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen Vermogen</td> <td style="text-align: center;">4.675</td> <td style="text-align: center;">4.675</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td style="text-align: center;">10.389</td> <td style="text-align: center;">10.389</td> </tr> </tbody> </table>		01-01-2018	31-12-2018	Eigen Vermogen	4.675	4.675	Vreemd Vermogen	10.389	10.389
	01-01-2018	31-12-2018								
Eigen Vermogen	4.675	4.675								
Vreemd Vermogen	10.389	10.389								

- Verantwoording overhead op een apart taakveld

In de Begroting 2018 heeft de GGD, conform de nieuwe BBV, alle indirecte kosten centraal op één post begroot, sub-taakveld 0.4 "Overhead".

Het centraal begroten van de kosten van overhead betekent dat het niet langer mogelijk is om uit de taakvelden alle kosten voor de tarieven af te leiden. De berekening van de tarieven moet extracomptabel geschieden. De overhead moet daarbij op een consistente wijze worden toegerekend. De overheadkosten zullen op basis van FTE over de taakvelden (producten) worden toegerekend.

(De GGD heeft in de Begroting 2018 binnen hoofdstuk 6 Financiën een en ander opgenomen met betrekking tot de voorschriften o.b.v. het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor decentrale overheden en specifieke behandeling van indirecte kosten via het sub-taakveld Overhead).

- Vermelding van de gehanteerde rentepercentages

In de Begroting 2018 van de GGD zijn de rentepercentages m.b.t. aangegane leningen opgenomen in het leningenoverzicht.

4 Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.

Beleidsbegroting GGD 2018:

Het beleid van de GGD richt zich op het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van alle inwoners in West-Brabant, in het bijzonder die van de meest kwetsbaren. Samenwerking staat daarbij centraal. Positieve gezondheid / gezondheidspreventie wordt benoemd als belangrijk uitgangspunt en loopt als een rode draad door de begroting heen.

Maatschappelijke ambities

In hoofdstuk 2 brengt de GGD haar ambities in beeld:

1. Gezondere en veiligere leefomgeving: Een woon-, leef- en werkomgeving die de gezondheid van onze burgers voldoende beschermt, bewaakt en bevordert.
2. Minder kwetsbare burgers: Een hogere gezonde levensverwachting van kwetsbare kinderen/mensen door op tijd de juiste hulp en ondersteuning te bieden.
3. Meer zelfredzame samenleving: Een veerkrachtige samenleving waarin inwoners betekenisvol participeren en bijdragen aan maatschappelijke doelen. Wij willen dat het vanzelfsprekend is dat mensen voor zichzelf, voor elkaar en voor hun leefomgeving zorgen, zowel tijdens het normale dagelijkse leven als tijdens crisissituaties.
4. Gezondere jeugd: Alle kinderen krijgen basiszorg en kwetsbare kinderen krijgen extra zorg. Ieder kind komt zonder uitval van school en ontwikkelt zijn/ haar talent. De GGD wil een antwoord geven op grote maatschappelijke uitdagingen voor het veilig en gezond opgroeien van kinderen (zoals psychosociale problematiek, overgewicht, opgroeien in een veilige omgeving, seksuele gezondheid, weerbaarheid en middelengebruik).
5. Gezondere organisatie: De GGD wil zelfbewuste medewerkers die hun talent kennen, dat optimaal weten te benutten en nadenken over hun toegevoegde waarde voor de publieke gezondheid. Men wil maximaal gebruik maken van elkaars kennis. Men wil digitaalvaardige medewerkers die gemakkelijk social media gebruiken. Veilig werken voor klanten en medewerkers. Een lagere kostprijs en een betere verhouding tussen direct en indirect personeel.
6. Moderne dienstverlening en gezondheidsinformatie: Een moderne en eigentijdse dienstverlening die aansluit op de behoeften van de klant en optimaal gebruik maakt van digitale mogelijkheden en eigen verantwoordelijkheid van de klant. De GGD wil vooroplopen in een datagedreven publieke gezondheid. Men wil klanten die tevreden zijn met de dienstverlening.

Opname prestatie-indicatoren binnen beleidsbegroting

In de meegegeven richtlijnen voor de kaderbrief 2018 is de GGD verzocht aandacht te besteden aan verdere optimalisering van de prestatie-indicatoren. Onder de maatschappelijke ambities zijn per te onderscheiden productgroep de belangrijkste prestatie-indicatoren in beeld gebracht. De GGD handelt hiermee in lijn met de met de kadernota meegegeven beleidsmatige richtlijnen. De indicatoren zijn in goed overleg met de gemeenten opgesteld. Op pagina 42 van de begroting wordt de procesgang nader beschreven.

Beleidsintensivering Infectieziektebestrijding

De GGD noemt diverse oorzaken waardoor de risico's op een uitbraak van infectieziekten groter worden:

- toename van zoönose (ziekten die van dier op mens overgaan)
- globalisering (reisgedrag inwoners en wereldhandel)
- antibioticaresistentie van bacteriën
- afnemende vaccinatiegraad
- langer thuis blijven wonen van ouderen

Meer aandacht voor preventie is noodzakelijk. Dit strookt met de bevindingen uit het bezoek van de Inspectie voor de Gezondheidszorg in 2016. Er wordt door de GGD ingezet op verdere professionalisering, investeren in netwerken met zorgpartners, inzetten van innovatieve methodieken, voorlichting en campagnes. De noodzaak voor de intensivering is door de GGD voldoende onderbouwd in de begroting en uitgebreid toegelicht in een afzonderlijke factsheet. Binnen de reguliere middelen is geen ruimte om via 'oud voor nieuw' de intensivering te realiseren. De GGD heeft binnen haar begrotingen in voorgaande jaren diverse ombuigingen gerealiseerd, waaronder het op niveau brengen van de bestrijding van infectieziekten (zogenaamde VISI-norm). Vooralsnog gaan wij akkoord met de gevraagde extra bijdrage voor de periode van 2 jaar (2018 en 2019) ad € 250.000,-. In de beleidsbegroting voor 2020 verwachten wij van de GGD een voorstel op basis waarvan een besluit kan worden genomen tot al dan niet verlenging van de beleidsintensivering. In dat besluit dient de GGD eveneens aan te tonen dat 'oud' voor 'nieuw' wel of geen optie is.

Minder kwetsbare burgers

Dit is een belangrijk uitgangspunt in de GGD-missie. Onder ambitie 2 worden de sociaal-medische zorg voor dak- en thuislozen en het Uitstapprogramma voor prostituees (RUPS) vermeld. De sociaal-medische zorg voor dak- en thuislozen wordt in 2017 geëvalueerd. Voor 2018 is 75.000 euro geraamd voor voortzetting van de zorg of borging van deze zorg bij een andere organisatie. Afhankelijk van de uitkomst van de evaluatie zal in de loop van 2018 door het AB worden besloten om deze zorg binnen de GGD te continueren of over te dragen aan een andere aanbieder.

Decentralisatie van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Per 1 januari 2018 wordt het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) verankerd in de Wet publieke gezondheid. Hiermee komt de uitvoering en financiering van het RVP onder verantwoordelijkheid van gemeenten. Gemeenten krijgen deze taak vergoed door een uitkering in het Gemeentefonds.

Overname taak voor ongewenst zwangere vrouwen

Fiom verzorgde voorheen de begeleiding van kwetsbare zwangere vrouwen. Op verzoek van het Rijk nemen GGD'en deze taak over. In 2017 wordt hiermee gestart.

Nieuw basistakenpakket jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Voor de JGZ is (landelijk) het basispakket vernieuwd, zodat dit beter aansluit op de stelselwijziging Jeugd. De focus ligt op de zorg voor de meest kwetsbare kinderen. Wij zijn van mening dat de JGZ zich ten doel dient te stellen om 100% van de 0 t/m 18-jarigen in beeld te hebben. In 2018 en 2019 wordt onderzocht wat benodigd is op het gebied van Lokaal verbinden; daarbij dient duidelijk te worden welke verbindingen specifiek gelegd moeten worden, maar dient ook de vraag beantwoord te worden of extra ruimte gecreëerd kan worden tot het afnemen van plustaken. Het nieuwe basistakenpakket is gericht op de leeftijdscategorie 0 – 19 jarigen. Binnen de totale regio zijn hierop drie organisaties actief: GGD, Careyn en Thuiszorg West-Brabant. Gewerkt wordt aan een aanpak die op alle onderdelen naadloos op elkaar aansluit en die een financiële onderbouwing oplevert die past binnen de huidige budgettaire kaders, dan wel dat de gevolgen voor gemeenten tot een minimum beperkt blijven.

In 2017 wordt in het AB nog besloten over de invulling van een deel van het basispakket (Lokaal Verbinden) en de financiële vertaling van het nieuwe basispakket. In haar begroting geeft de GGD aan dat ze efficiency realiseert op het basispakket JGZ.

Flexibilisering en aansluiting op sociaal domein

In de afgelopen jaren heeft de GGD samen met de gemeenten aandacht besteed aan toename

van keuzevrijheid en flexibeler producten.. In de beleidsbegroting wordt een duidelijke visie op flexibilisering van het gehele takenpakket gemist. De in voorgaande jaren ingezette flexibiliseringsbeweging wordt nu alleen benoemd bij de JGZ en Technische hygiënezorg. Over de gehele linie bestaat behoefte aan grotere keuzevrijheid en flexibeler GGD producten; meer marktwerking door verruiming van de mogelijkheid tot afname van plustaken. Het is van belang dat de GGD hier rekening mee houdt.

Gemeenten zijn bezig met het op lokaal niveau bevorderen van de transformatie binnen het sociaal domein: een beweging naar voren (het voorliggende veld) waardoor het beroep op duurdere voorzieningen afneemt. De GGD sluit steeds beter aan op ontwikkelingen in het sociaal domein, maar dient alert te blijven op de rol die zij heeft binnen ketenaanpakken (soms is dit volgend en niet leidend) en ervoor zorgen dat zij adequaat aansluit op lokale verbanden.

5 Financiële aandachtspunten

Begroting op basis van Gewijzigd beleid → beleidsintensivering Infectieziektebestrijding

In de financiële richtlijnen voor de Begroting 2018 Verbonden Partijen is de volgende spelregel opgesteld:

De begroting dient te worden opgesteld op basis van ongewijzigd beleid. Dat wil zeggen dat geen nieuwe taken of uitbreiding van bestaande taken in de primitieve begroting mogen worden opgenomen. Tenzij dit reeds door het Algemeen Bestuur is besloten.

De GGD heeft in de Begroting 2018 beleidsintensivering Infectieziektebestrijding opgenomen. Dit betreft gewijzigd beleid, waarmee extra kosten (€250.000,-) gepaard gaan. De GGD heeft dit afzonderlijk toegelicht in de Kadernota 2018, in een extra bijeenkomst aan de leden van het AB, alsook in de regionale raadsinformatiebijeenkomst. Indien het AB in juli a.s. instemt met de hiervoor gevraagde hogere bijdrage, wordt het nieuwe beleid toegepast in de begroting.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP):

Vanaf 2018 voert de GGD het rijksvaccinatieprogramma uit vanuit de nieuwe gedecentraliseerde situatie. De financiering loopt vanaf 2018 via de gemeenten. De GGD voert het rijksvaccinatieprogramma uit binnen de rijksmiddelen die de gemeenten hiervoor ontvangen. In gemeenten waar een andere organisatie de jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar uitvoert, wordt de verdeling van de middelen hierop afgestemd. (in Steenbergen wordt deze uitgevoerd door Thuiszorg West-Brabant).

Deze taak valt niet onder de financiële richtlijn 2, zoals hierboven beschreven, aangezien dit een gedecentraliseerde taak betreft die budgettair neutraal wordt uitgevoerd.

Berekening prijs- en loonindexcijfer

Financiële richtlijnen 5 en 6 schrijven voor dat het loonindexcijfer wordt geraamd conform de geldende CAO en dat het prijsindexcijfer van de algemene prijsontwikkeling BBP uit de septembercirculaire 2016 (of een actuelere circulaire) de basis vormt voor de toe te passen indexering voor de begroting 2018.

De GGD hanteert een eigen methodiek om de prijs- en loonindexcijfers te berekenen en wijkt hiermee af van financiële richtlijnen 5 en 6 zoals opgenomen in de Begroting 2018.

Financiële richtlijn 7 biedt de GR de mogelijkheid om hier gemotiveerd van af te wijken. De gehanteerde berekeningsmethodiek is reeds door het AB vastgesteld en uitvoerig toegelicht in de kadernota. De GGD voldoet hiermee aan de gestelde financiële richtlijnen.

De GGD hanteert voor 2018 een indexatiecijfer van 2,09%; voor de JGZ een indexatiecijfer van 1,38%. Op basis van deze twee indexatiecijfers is de gemeentelijke bijdrage 2018 berekend.

Reservevorming

Dit is een belangrijk financieel aandachtspunt voor de GGD.

Op basis van spelregel 5 van de Nota Verbonden partijen is in de financiële richtlijnen voor 2018 opgenomen dat een eventueel positief resultaat terugvloeit naar de deelnemende gemeenten. Hiervan kan eventueel afgeweken worden indien intern andere afspraken gelden die door het AB zijn vastgesteld (de GGD kent een Nota reserves en voorzieningen). Bij afwijking dient de GGD dit expliciet via een voorstel tot resultaatbestemming (zienswijze mogelijk) aan het AB voor te leggen.

Bij actualisatie van de Nota Reserves en Voorzieningen van de GGD dient een discussie met de deelnemende gemeenten plaats te vinden over de noodzaak, omvang en berekeningsmethodiek van de algemene risicoreserve en de bestemmingsreserve, waarbij spelregel 5 van de Nota Verbonden Partijen als uitgangspunt dient.

Bestemmingsreserve huisvesting

De GGD heeft aangegeven in 2018 met een nieuwe huisvestingsvisie te komen. De voorziening Huisvesting is daarop vooruitlopend in samenspraak met de accountant bij de jaarrekening 2016 opgeheven en het budget van € 919.000,- is overgeheveld naar de bestemmingsreserve Huisvesting. Dit betekent dat alle kosten voor beheer en onderhoud en huisvestingslasten ten laste komen van deze reserve. Dit sluit in onvoldoende mate aan bij de huidige doelomschrijving van de bestemmingsreserve. Voorts is nu ook nog niet inzichtelijk gemaakt wat de financiële meerjarige gevolgen van de nog op te stellen huisvestingsvisie zijn en op welke wijze het onderhoud aan de panden is geborgd.

6 Financieel overzicht

GGD	Begroting 2016	Resultaat 2016	Begroting 2017	Ontwerpbegroting 2018
Totaal GR	€24.984.000	€1.882.000	€28.351.000	€35.244.000
Bijdrage gemeente	€435.795	n.v.t.	€443.727	€487.439

Ten aanzien van de begroting 2017 geeft de GGD West-Brabant in haar ontwerpbegroting van 2018 een stijging aan van €6.893.000,-. Deze stijging is als volgt te verklaren: Als gevolg van overige opbrengsten is een stijging van €5.751.000,- zichtbaar. Onder overige opbrengsten wordt verstaan de markt taken die de GGD West-Brabant uitvoert zoals reizigersvaccinaties en een toezichthoudende rol bij o.a. tattoo & piercingshops, schepen, seksbedrijven, kinderopvang en Wmo-voorzieningen. Daarnaast is er stijging van €1.125.000,- als gevolg van een hogere gemeentelijke bijdrage. Tevens is een beperkte stijging merkbaar in het maatwerk dat bij de GGD afgenomen wordt. Hierover worden door de individuele gemeenten afspraken gemaakt.

Van de hogere gemeentelijke bijdrage regionaal van €1.125.000,- is €43.712,- voor rekening van de gemeente Steenberg. In de perspectiefnota is hiermede rekening gehouden. Deze stijging is als volgt opgebouwd:

Als gevolg van het rijksvaccinatieprogramma is een stijging van €17.142,- zichtbaar. Voor deze bijdrage rijksvaccinatieprogramma wordt de gemeente gecompenseerd in de meicirculaire. Daarnaast een stijging van €11.104,- als gevolg van de voorgestelde beleidsintensivering. Tevens heeft de GGD een indexering toegepast van 1,38% welke resulteert in een hogere bijdrage per inwoner.

7 Aandachtspunten

Jaarrekening 2016: formeel kan er geen zienswijze worden ingediend op de jaarrekening. Wel kan al dan niet worden ingestemd met het (door de GGD gedane) voorstel voor de bestemming van het jaarrekening-resultaat.
Finale besluitvorming hierover vindt plaats in het AB van de GGD van 6 juli aanstaande.

8 De zienswijze

Gelet op bovenstaande aandachtspunten, stelt de raad de volgende zienswijze op:

- Tijdige ontvangst stukken en reactietermijn raden:**

U hebt met betrekking tot het toesturen van uw kaderbrief en beleidsbegroting 2018 en de (ontwerp)jaarrekening 2016 de in de Nota verbonden partijen afgesproken termijnen in acht genomen. Wel verzoeken wij u de geldende termijn voor het indienen van een zienswijze te hanteren: deze loopt t/m 30 juni, terwijl u in uw aanbiedingsbrief bij de beleidsbegroting de raden de gelegenheid geeft om tot 23 juni a.s. met een zienswijze te geven.

2. Begroting op basis van ongewijzigd beleid:

De raad gaat er vanuit dat de GGD met ingang van de begroting 2019 een begroting op basis van ongewijzigd beleid indient en dat de GGD bij eventuele begrotingsaanpassingen dit volgens de vastgestelde procedure van zienswijze en/of begrotingswijziging doet, indien sprake is van financiële gevolgen voor de deelnemersbijdrage.

3. Beleidsintensivering Infectieziektebestrijding:

Vooralsnog gaat de raad akkoord met de door u gevraagde extra bijdrage. Dit doen wij voor een periode van 2 jaren (2018 en 2019). In de Beleidsbegroting 2020 verwachten wij van u een voorstel op basis waarvan besloten kan worden tot al dan niet verlengen van de duur van de beleidsintensivering.

4. Flexibilisering van producten:

Het betreft een beweging die al meerdere jaren loopt. Dit heeft tot enkele bevredigende resultaten geleid. Wij vragen u binnen uw gehele takenpakket te onderzoeken waar verdere mogelijkheden tot flexibilisering van uw producten liggen. Naar onze mening zou het mogelijk moeten zijn dat binnen meerdere producten plustaken afgenomen kunnen worden.

5. Opbouw van reserves en voorzieningen:

De raad verwacht vooruitlopend op de begroting 2019 een actualisatie van de Nota reserves en voorzieningen van de GGD. Hierbij dient een discussie met de deelnemende gemeenten plaats te vinden over de noodzaak, omvang en berekeningsmethodiek (o.a. bandbreedte) van de algemene risicoreserve en de bestemmingsreserve, waarbij spelregel 5 van de Nota Verboden partijen als uitgangspunt dient.

6. Bestemmingsreserve huisvesting:

De raad gaat onder voorbehoud van de nog op te stellen huisvestingsvisie akkoord met de hoogte van de nieuwe bestemmingsreserve huisvesting. De nieuwe visie dient in ieder geval duidelijk te maken om welke panden het gaat, wanneer en op welke wijze het onderhoud aan de panden is geborgd en wat de financiële consequenties van de visie zijn. Indien dit onvoldoende wordt onderbouwd zal alsnog een discussie over deze resultaatbestemming moeten worden gevoerd met de GGD waarbij mogelijk een (gedeelte) van het resultaat terug dient te vloeien naar de deelnemers. Tevens moet de doelomschrijving van de huidige bestemmingsreserve huisvesting worden opgesteld. Wij gaan ervan uit dat de nieuwe huisvestingsvisie wordt vastgesteld door het AB.

7. Inzicht in besluitvormingsproces:

De raad vraagt in deze zienswijze ook aandacht voor de inzichtelijkheid van het besluitvormingsproces van uw orgaan, niet alleen voor de deelnemers maar ook voor burgers. Met het oog daarop zouden de bestuurlijke stukken van uw regeling algemeen toegankelijk moeten zijn via uw website. Wij verzoeken u daarom – voor zover u dat niet al doet - in elk geval de volgende stukken te publiceren op uw website:

- a. statuten (de gemeenschappelijke regeling);
- b. samenstelling van de bestuurlijke organen;
- c. jaarstukken (kaderbrief, begroting en jaarrekening e.d.);
- d. agenda's en stukken van de vergaderingen van het algemeen bestuur (voor zover openbaar).

Toepassing zienswijze: De raad gaat er vanuit dat uw bestuur de Beleidsbegroting 2018 vaststelt met in acht neming van deze zienswijze en dat de raad hierover wordt geïnformeerd.

--	--